

1

Metinde, sebeplerin tek başına iş göremediğini gösteren ilk delil nedir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-in-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 1

Ortaya çıkan şeylerde görülen olağanüstü düzen, sanat ve süsün, basit sebeplerle açıklanamaması ilk delildir.

2

Varlıklarda bulunan sonuçlar,
faydalar ve hikmetler hangi
hakikate işaret eder?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 2

Bunlar, perde arkasında işleri hikmet ve merhametle yürüten bir Rabbin bulunduğunu gösterir.

3

Şuursuz sebeplerin yetersiz
görülmesinin temel gerekçesi
nedir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 3

Çünkü şuuru olmayan sebepler hedef belirleyemez, fayda hesaplayamaz ve hikmetli bir yönelişle iş yapamaz.

4

Metne göre bir mahlukun tek bir amaçla değil de birçok amaçla yaratılması neyi gösterir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 4

Onun rastgele değil, hikmet sahibi bir irade ile meydana getirildięini gösterir.

5

Yağmur örneği hangi düşünceyi
açıklamak için verilmiştir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 5

Görünen sebeplerin merhamet ve hikmet taşıyamayacağını, bu yüzden yağmurun rahmet sahibi bir Yaratıcının yardımı olarak gönderildiğini anlatmak için

6

Yağmura “rahmet” denilmesinin
sebebi nedir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 6

Pek çok fayda ve merhamet eseri taşıdığı için böyle adlandırılmaktadır.

7

Bitki ve hayvanlardaki süs ve
güzellikler hangi iki manaya
delalet eder?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 7

Yaratıcının varlığına ve birliğine
delalet eder.

8

Eşyadaki gösterişli ve güzel hâller,
Yaratıcı hakkında hangi iki özelliği
düşündürür?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 8

Kendisini bildirmek ve
mahluklarına sevdirmek
istemmesini düşündürür.

9

Metinde “sevdirmek” ve
“tanıttırmak” sıfatları hangi
sonuca bağlanır?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 9

Seven, sevdiren ve kudreti sonsuz olan bir Sâniin varlığına ve birliğine bağlanır.

10

Son bölümde sebepler hakkında
özetlenen üç temel hüküm nedir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 10

Sebepler, sanatlı netice karşısında yetersiz kalır; neticelerdeki hikmet ve fayda yüzünden devreden çıkar; eşyanın süslü yapısı da her şeyi hikmetle yapan bir Sâanii gösterir.

11

Metne göre sanatlı bir neticenin
basit bir sebebe
bağlanamamasının anlamı nedir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 11

Böyle bir netice, doğrudan sebeplerin değil, sebeplerin üstünde kudret sahibi bir Yaratıcının eseri olduğunu gösterir.

12

Neticelerde görülen çok yönlü
fayda ve hikmetler neden
doğrudan maddî sebeplere
verilemez?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 12

Çünkü maddî sebepler ne faydayı bilir ne de hedef gözetir; bu yüzden bilinçli bir tertip yapamaz.

13

Bir varlığın birçok hikmet ve fayda ile yaratılması, onu yaratan hakkında hangi vasfı gösterir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 13

Hikmet sahibi, ikram eden ve rahmetli bir Yaratıcıyı gösterir.

14

Yağmurun gelişi, yalnız tabiî sebeplerle açıklanmaya çalışıldığında hangi eksiklik ortaya çıkar?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 14

Hayvanların ihtiyacını gözeten
şefkat ve düzen açıklanamaz hâle
gelir.

15

Metinde yağmur ile merhamet
arasında nasıl bir ilişki kuruluyor?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 15

Yağmur, içinde çok sayıda fayda taşıdığı için merhametin görünen bir tecellisi gibi sunuluyor.

16

Canlılardaki estetik görünüm
yalnız dış güzellik olarak mı
değerlendirilmiştir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 16

Hayır, aynı zamanda Yaratıcının kendini tanıtmaya ve sevdirmesine işaret eden bir delil olarak değerlendirilmiştir.

17

Bitki ve hayvanlardaki süslerin
Yaratıcının birliğine delil olması
nasıl anlaşılır?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 17

Ortak bir maksat, ortak bir sanat ve ortak bir güzellik dili, bunların tek bir elden çıktığını düşündürür.

18

Metinde “sebepleri azletmek” ifadesiyle ne anlatılmak isteniyor?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 18

Sebeplerin gerçek yaratıcı ve gerçek fail olmadığını kabul edip asıl işi Allah'a vermek isteniyor.

19

Metnin sonunda esbaba aşırı
bağlanan kişiye nasıl bir çıkış yolu
gösteriliyor?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 19

Sebepleri sadece perde bilip bir olan Allah'a yönelmesi tavsiye ediliyor.

20

Bu pasajın ana mesajı bir
cümleyle nasıl özetlenebilir?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 20

Varlıklardaki sanat, hikmet, fayda ve güzellik; Şuursuz sebepleri değil, her Şeyi bilen ve dileyen tek Yaratıcıyı gösterir.

21

Parçada geçen “sebepler perde gibidir” düşüncesi hangi gözleme dayanır?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 21

Varlıklarda görülen sanat, hikmet ve maksatların sebeplerin gücünü çok aşmasına dayanır.

22

Neden her meydana gelen şeyin
arkasında hikmet sahibi bir irade
bulunduğu söyleniyor?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 22

Çünkü her şey sadece var olmakla kalmıyor; birçok yarar ve anlam taşıyacak şekilde ortaya çıkıyor.

23

Şuursuzluk ile gaye arasındaki
ilişki metinde nasıl kurulmuştur?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 23

Şuuru olmayan şeylerin hedef belirleyemeyeceği söylendiği için gayeli işler onların eseri sayılmıyor.

24

Yağmur örneğinde özellikle hangi canlı grubu üzerinden merhamet vurgulanıyor?

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-
musebbibul-esbabi-gostermesi

Cevap 24

Hayvanlar üzerinden vurgulanıyor.